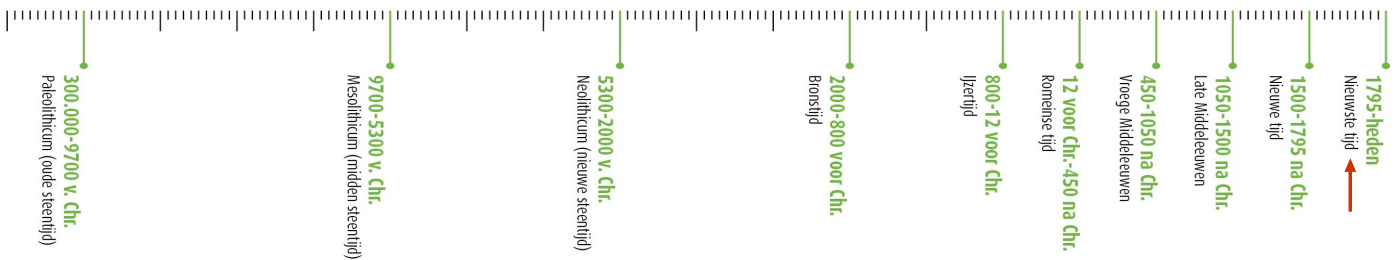

Graven in het groen

170 jaar station Driebergen-Zeist

Nr. 17

Van 2017 tot 2020 wordt gebouwd aan een splinternieuw station Driebergen-Zeist. De hele omgeving gaat op de schop waarbij het streven naar bereikbaarheid, veiligheid en duurzaamheid belangrijke drijfveren zijn. De bouwput gunde archeologen een kijkje in het verleden. Een verleden dat teruggaat tot 17 juli 1846. Op die dag werd station Driebergen feestelijk geopend.

Station Driebergen 1905-1910. Bron: Arcadis

Logement Woud en Bergoord omstreeks 1906.
Bron: www.oudseyst.nl

Fundamenten van het hotel uit de negentiende eeuw.
Foto: A. Luksen-Ijtsma

Zomergasten en dagjesmensen

Die datum markeert een belangrijk moment in de ontwikkeling en groei van de dorpen Driebergen en Rijsenburg. Beide dorpen kwamen door het spoor in het dagelijks bereik van zeer welgestelde Amsterdammers, met name bankiers en renteniers. Zij lieten hier een 'buiten' bouwen waar zij met familie en vrienden hun zomers doorbrachten.

En het waren niet alleen de rijksten die de heuvelrug ontdekten. Door de goede bereikbaarheid per trein bleek de bosrijke en glooiende omgeving van de Utrechtse Heuvelrug ook als een magneet te werken op mensen die een dagje uit wilden.

Hotel Woud en Bergoord

Tussen de Odijkerweg en het gloednieuwe station stond de boerderij van boer Woudenberg. Toen in 1846 vlak naast z'n deur het spoorwegstation Driebergen kwam te liggen, zag hij zijn kans schoon. In zijn voortuin bouwde hij een hotel: Woud en Bergoord. Door de strategische ligging naast het spoor deed het hotel goede zaken.

In juli 2017 stuitten medewerkers van BAM bij de werkzaamheden rond het nieuwe busstation bij station Driebergen-Zeist op oud vloer- en muurwerk. Het waren de fundamente van een vrij groot gebouw, minimaal 20 bij 30 m. Aan de noordkant werden de muren gevonden van de keuken en een kelder. Al snel werd duidelijk dat het de resten waren van het in al 1913 gesloopte hotel. Oude tijden herleven in de bouwput van het busstation.

Logement Dennenoord

Niet alleen boer Woudenberg zag kansen in de komst van het nieuwe station. Aan de andere kant lag het logement Dennenoord van boer Kobus, gebouwd in 1830.

Rose Villa

In 1860 brandde deze villa echter geheel af. En op deze plek werd een nieuwe villa gebouwd die de Rose Villa werd genoemd. De tuin rondom de Rose Villa werd ook opgeknapt en aangelegd in de op dat moment populaire Engelse landschapsstijl, met kronkelige wandelpaden door een romantisch landschap met weidse doorzichten geflankeerd door prachtige bossen.

Duitse bezetting

In de Tweede Wereldoorlog werden de villa's rondom het station gevorderd door de Duitsers. In de Rose Villa was het hoofdkwartier van de SS gelegerd, en aan de andere kant van het station werd in 1943 een commandobunker van de Luftwaffe gebouwd. Op tweede Paasdag 1945 bombardeerden de geallieerden de Rose Villa omdat zij veronderstelden dat daar een Duitse generaal verbleef.

Tastbare herinnering

Te midden van de indrukwekkende bouwwerkzaamheden rondom station Driebergen-Zeist kregen archeologen in 2017 de kans om de bodem te onderzoeken en te speuren naar sporen uit een ver verleden. En ook van de Duitse bezetting vonden zij tastbare bewijzen.

Verspreid in de grond langs de Stationsweg vonden zijn scherven van een bord gemaakt van wit aardewerk. Op de onderkant was een merkteken aangebracht van de Fl.U.V., wat staat voor *Flieger Unterkunfts Verwaltung*), de organisatie die tijdens de Tweede Wereldoorlog de logistiek en onderdak voor de Duitse luchtmacht (Luftwaffe) regelde. Dit merkteken bestaat uit een adelaar met hakenkruis in zijn klauwen. De letters FL.U.V. staan aan weerszijden van het hakenkruis; Fl. links en U.V. rechts. Het bord is gemaakt in 1942. Deze borden werden gemaakt in de *Porzellanfabrik Heinrich Winterling* te Maktleuthen en *Felda Rhön* te Stadtlengsfeld in Duitsland. Deze scherf vormt een tastbare herinnering aan een duistere periode van onze geschiedenis.

Logement Dennenoord omstreeks 1850.

Bron: Topografie van Nederland, Universiteitsbibliotheek Leiden, P324N010.

Rose Villa omstreeks 1865.

Bron: Gemeente Amsterdam Stadsarchief, inv. nr. 1445.

Naast het station is een scherf van een bord gevonden dat is gemaakt voor de Duitse Luchtmacht in 1942.

Foto: ADC Archeoprojecten.

COLOFON

Dit is een uitgave van de gemeente Utrechtse Heuvelrug

Tekst: Annemarie Luksen-IJtsma

Voor meer informatie: www.heuvelrug.nl

of email: archeologie@heuvelrug.nl

Kijk ook eens op www.heuvelrugopdekaart.nl

Archeologie

GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG